

חוק החברות הממשלתיות (תיקון מס' 7), התשנ"ג – 1993*

1. תיקון סעיף 1: בסעיף 1(א) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975¹ (להלן – החוק העיקרי) –
- (1) אחרי הגדרת "חברה מעורבת" יבוא:
- "חברה בבעלות ממשלתית מלאה" – חברה שכל מניותיה הן בבעלות של אחד מאלה: המדינה; חברה שכל מניותיה הן בבעלות של המדינה; המדינה יחד עם חברה כאמור; המדינה או חברה כאמור יחד עם רשות מקומית";
- (2) בסופו יבוא:
- "הפרטה" – פעולות שמטרתן להביא, בבת-אחת או בהדרגה, לאחד מאלה:
- (1) ביטול או הקטנה של חלק הממשלה בכוח ההצבעה באסיפות הכלליות של החברה או בזכותה למנות דירקטורים בחברה, או ביטול או הקטנה של מעורבות אחרת של הממשלה בחברה, והכל אם יש בהם כדי להביא להפיכת חברה ממשלתית לחברה מעורבת, או להביא להפיכת חברה לחברה שחוק זה אינו חל עליה, או להביא לשינוי מהותי אחר ביחסי הכוחות בין חברי החברה, או כדי להקנות לציבור או לחבר חדש בחברה 10% או יותר מכוח ההצבעה בחברה או זכות למנות דירקטור;
- (2) הקטנת חלקה של הממשלה בהון המניות של החברה, בשיעור של 10% או יותר;
- (3) צמצום מהותי בפעילות החברה על ידי העברת עסקים ונכסים לאחרים;
- "ועדת השרים" – ועדת השרים לעניני הפרטה, האמורה בסעיף 59א;
- "החלטת הפרטה" – החלטה לפי סעיף 59ב;
- "חברה בהפרטה" – חברה שועדת השרים קיבלה לגביה החלטת הפרטה;
- "פקודת החברות" – פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983².
2. תיקון סעיף 22: בסעיף 22(א) לחוק העיקרי, בסופו יבוא:
- "(7) ועדת השרים קבעה, בהמלצת שר האוצר ועל פי חוות דעת הרשות, כי הוא אינו ממלא את תפקידו באופן המקדם את ביצועה של החלטת הפרטה, או פעל במעשה או במחדל בדרך הפוגעת ביכולת החברה לקיים הוראה או דרישה שניתנו כדין לפי סעיפים 59 או 59א; הרשות תודיע על כך להברה."
3. תיקון סעיף 33: בסעיף 33(ג) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "ואם ניתנה לגבי החברה החלטת הפרטה, תובא המחלוקת להכרעת שר האוצר."
4. תיקון סעיף 42: בסעיף 42 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (א), אחרי פסקה (5) יבוא:
- "(5א) ועדת השרים קבעה, בהמלצת שר האוצר ועל פי חוות דעת הרשות, כי הוא אינו ממלא את תפקידו באופן המקדם את ביצועה של החלטת הפרטה, או פעל במעשה או במחדל בדרך הפוגעת ביכולת החברה לקיים הוראה או דרישה שניתנו כדין לפי סעיפים 59 או 59א";
- * נתקבל בכנסת ביום ט"ו באב התשנ"ג (2 באוגוסט 1993): הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2185, מיום כ"ה בסיון התשנ"ג (14 ביוני 1993), עמ' 188.
- 1 ס"ח התשל"ה, עמ' 132; ס"ח התשנ"ג, עמ' 92.
- 2 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 761.

- (2) בסעיף קטן (ב)2, במקום "עד (5)" יבוא "עד (א5)";
- (3) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "ואם פקיעת הכהונה היתה לפי סעיף קטן (א)5", יהיה מינוי המנהל הכללי בפועל טעון אישור הרשות."
5. בסעיף 54 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (7) יבוא:
- "(7א) תייעץ לוועדת השרים בעניינים הנוגעים להפרטה ותטפל בביצוע החלטות הפרטה";
6. בסעיף 55 לחוק העיקרי, אחרי "לדרוש" יבוא "מחברה ממשלתית וכן".
7. בסעיף 58(א) לחוק העיקרי -
- (1) בפסקה (6), אחרי "154(1)" יבוא "54(א7)";
- (2) בסופו יבוא:
- "(7) לענין הפרטה - פרק ח'1, למעט סעיפים 59(ב)א(4) ו-59ה."
8. אחרי סעיף 59 לחוק העיקרי יבוא:
- הוספת פרק ח'1
- "פרק ח'1: הפרטה
- ועדת שרים 59א. (א) הממשלה תקים ועדת שרים לעניני הפרטה, שחבריה יהיו ראש הממשלה, שר האוצר ושר המשפטים; הממשלה רשאית לצרף לוועדה חבר או שני חברים נוספים.
- (ב) המנין החוקי בישיבות ועדת השרים יהיה שני חברים אם הועדה היא של שלושה חברים, ושלושה חברים אם הועדה היא של יותר משלושה.
- (ג) החלטות ועדת השרים יתקבלו ברוב של חבריה.
- החלטת הפרטה 59ב. (א) ועדת השרים רשאית להחליט על הפרטה של חברה ממשלתית; בהחלטה כאמור תקבע ועדת השרים את דרכי ההפרטה של החברה, שיהיו אחת מן הדרכים הבאות או שילוב שלהן:
- (1) מכירת מניות החברה על פי תשקיף או בדרך אחרת שתקבע ועדת השרים;
- (2) דילול אחזקות המדינה בחברה באמצעות הנפקת מניות או ניירות ערך הונניים אחרים, על ידי החברה;
- (3) הנפקת ניירות ערך על ידי המדינה, הניתנים להמרה במניות או בניירות ערך הונניים אחרים של החברה שבידי הממשלה;
- (4) מכירת נכס מהותי מנכסי החברה או כל נכסיה, לרבות זכויות;
- (5) שינוי בזכויות הצמודות למניות;
- (6) חידוש ארגון, פשרה או הסדר כאמור בסעיף 233 לפקודת החברות, מיווג, כינוס נכסים, פירוק או הפסקת פעולות, הפסקת הליכי פירוק או כינוס נכסים, וכן הקמת חברה ממשלתית, חברת-בת ממשלתית או חברה מעורבת, הכל לצורך ביצוע ההפרטה;
- (7) דרך אחרת שתקבע ועדת השרים.

(ב) הצעה להחלטת הפרטה תוגש לוועדת השרים בידי השרים או אתר מהם, בצירוף חוות דעת הרשות; סברה הרשות כי יש להחליט על הפרטת חברה ולא הציע זאת לממשלה אחד מהשרים, תחווה הרשות את דעתה בתזכיר מנומק לשרים ולוועדת השרים, וכל אחד מחברי ועדת השרים רשאי להגיש הצעה להחלטת הפרטה.

(ג) הצעה להחלטת הפרטה תוגש לוועדת השרים לאחר התייעצות עם הדירקטוריון של החברה הנוגעת בדבר; עמדת הדירקטוריון תובא בפני ועדת השרים, ואולם אם הדירקטוריון לא החליט על עמדתו תוך 21 ימים מיום שהתבקש לכך, רשאית ועדת השרים לדון ולהחליט בהצעה שהוגשה לה.

(ד) ועדת השרים תיתן הודמנות להשמיע עמדתם בפניה -

(1) לשר האחראי על עניני החברה;

(2) לדירקטוריון של החברה, על ידי יושב ראש הדירקטוריון או מי שהדירקטוריון הסמיך לכך.

(ה) הוראות סעיף 14 לא יחולו על החלטת הפרטה והוראות סעיף 5 לא יחולו על החלטה להקים חברה לפי סעיף קטן (א)(6).

(ו) ועדת השרים תהיה מוסמכת להחליט, לגבי חברה בהפרטה, בכל ענין הטעון אישור או החלטה של הממשלה לפי חוק זה.

(ז) הודעה על חברה שניתנה לגביה החלטת הפרטה תפורסם ברשומות; העתק מהחלטת ההפרטה יישלח לוועדה, לחברה ולרשם החברות; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו אם ועדת השרים החליטה על כך מטעמים של בטחון המדינה, של יחסי חוץ או של קשרי מסחר בינלאומיים.

59. (א) נתקבלה החלטת הפרטה וקבעה הרשות, לאחר מתן הודעה לשר האוצר, בהודעה בכתב לחברה, כי לשם ביצועה יש צורך בפעולות או בהחלטות של האסיפה הכללית של החברה בהפרטה, לרבות תיקון מסמכי היסוד שלה, והדירקטוריון לא כינס אסיפה כללית למועד שאינו מאוחר מ-30 ימים מיום שביקשה זאת הרשות, תהיה הרשות מוסמכת לכנס אסיפות כלליות של בעלי המניות או של סוגי בעלי מניות לשם קבלת החלטות כאמור ולהצביע בהן מכוח המניות שהמדינה מחזיקה בחברה בהפרטה; הוראות סעיף 50 לא יחולו על אסיפה כאמור.

כינוס אסיפות כלליות לביצוע שינויים מבניים

(ב) אם החברה בהפרטה היא חברה בבעלות ממשלתית מלאה, תהיה הרשות מוסמכת לכנס אסיפה כללית כאמור בהודעה מראש של שבעה ימים לפחות, על אף האמור בכל דין ובמסמכי היסוד של החברה.

(ג) בכפוף לאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), אם ביצועה של החלטת הפרטה כרוך בהליכים לפי פקודת החברות או לפי מסמכי היסוד של החברה, לרבות כינוס אסיפות, קבלת החלטות ברוב מיוחד ואישור בית המשפט, אין בהחלטת הפרטה כדי לגרוע מן הצורך לנקוט הליכים כאמור.

79. על החברה בהפרטה ועל פקידיה הבכירים יחולו החובות המפורטות להלן, ככל שתדרוש הרשות מהם בכתב מעת מעת:

הכנה ומסירה של מידע ומסמכים

(1) למסור לרשות ולמומחים מטעמה, או להעמיד לעיונם, כל מידע ומסמכים המצויים בידיה או שבידיה להשיגם או להכניסם באמצעים

סבירים (להלן – מידע) ככל שדרוש, לדעת הרשות, כדי להכין את החברה להפרטה, לבצע את החלטת ההפרטה או להעריך את שווי החברה, מנייתיה או נכסיה;

(2) למסור מידע למועמד לרכישת מניות החברה או נכסיה, שהרשות אישרה לענין פסקה זו, או למומחים מטעמו, ככל שדרוש לדעת הרשות כדי להעריך את שווי החברה, מנייתיה או נכסיה; מסירת מידע לפי פסקה זו תיעשה בכפוף להסכמי סודיות שעליהם תורה הרשות, לאחר התייעצות עם המנהל הכללי של החברה, במטרה למנוע שימוש לרעה במידע או פגיעה בסודות מסחריים שלה;

(3) להכין כל מיתאר או תסקיף שיידרשו לצורך הצעת מכר לביצוע החלטת ההפרטה; בחברה שאינה בבעלות ממשלתית מלאה תישא הממשלה בהוצאות שתוציא החברה לתשלום לגורמים חיצוניים לחברה לצורך הכנת המסמכים האמורים, ואם הצעת המכר משולבת בהנפקה של ניירות ערך של החברה – ישאו הממשלה והחברה בהוצאות כאמור באופן יחסי.

מתן הוראות

59. (א) ניתנה החלטת הפרטה והרשות קבעה כי לשם הכנת החברה להפרטה או לשם ביצוע החלטת ההפרטה, יש צורך שהחברה תבצע פעולה פלונית, תודיע זאת בכתב לדירקטוריון החברה ותבקשו להחליט על ביצוע הפעולה תוך מועד סביר שתקבע הרשות בהודעתה.

(ב) לא החליט הדירקטוריון על ביצוע הפעולה תוך 14 ימים מיום הודעת הרשות, או שהחליט על ביצועה אך החברה לא ביצעה אותו תוך המועד שקבעה הרשות, יחולו ההוראות הבאות:

(1) היתה החברה בהפרטה חברה בבעלות ממשלתית מלאה, תהיה הרשות מוסמכת, באישור ועדת השרים, להורות לה לבצע את הפעולה, והחברה תהיה חייבת למלא אחר ההוראה, בין אם הפעולה הינה לפי שיקולים עסקיים שעל פיהם היה על החברה לנהוג גם אילו לא ההפרטה (להלן – שיקולים עסקיים) ובין אם לא; לא מילאה החברה אחר ההוראה במועד שקבעה הרשות, רשאית הרשות לבצע את ההוראה בעצמה או באמצעות אדם שתמנה לשם כך, ופעולות הרשות או פעולותיו של אותו אדם ייחשבו כפעולות החברה לכל דבר וענין;

(2) היתה החברה בהפרטה חברה שאינה בבעלות ממשלתית מלאה, תהיה הרשות מוסמכת, לאחר שנתנה לדירקטוריון החברה הודמנות נאותה להביע עמדתו, ובאישור ועדת השרים, להורות לחברה לבצע את הפעולה, והחברה תהיה חייבת למלא אחר ההוראה; ואולם אם ההוראה אינה לפי שיקולים עסקיים, יחולו הוראות סעיפים 4 ו-9;

(3) לא מילאה החברה אחר הוראת הרשות שניתנה לפי פסקה (2), רשאית הרשות –

(א) לפנות לבית המשפט המחוזי בירושלים, ובית המשפט יהיה רשאי ליתן צו המתיר לרשות לבצע את ההוראה, בעצמה או באמצעות אדם שתמנה לשם כך;

(ב) לכנס אסיפה כללית שלא מן המניין של החברה, להציע בה החלטות ולהצביע בה מכוח המניות שהמדינה מחזיקה בחברה בענין מתן הוראות לדיקטוריון לביצוע הוראות הרשות בידי החברה או בידי אדם שתמנה לשם כך.

(ג) הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו על חברה שניירות ערך שלה הוצעו לציבור על פי תשקיף.

(ד) לענין סעיף זה, "פעולה" - מעשה או מחדל, לרבות הסדרה ורישום של זכויות, התקשרות בחוזה או הימנעות מהתקשרות בחוזה, מינוי או פיטורים, נקיטת הליך משפטי או אי נקיטתו ופשרה.

59. (א) מילוי חובה וביצוע פעולה לפי סעיפים 759 ו-599 ייעשו בידי החברה ובידי נושאי משרה בה ועובדיה, באופן שיימנעו או יצומצמו ככל האפשר נוקים העלולים להיגרם לחברה או לצד שלישי כתוצאה מביצועה. אחריות

(ב) על אף האמור בכל דין, מילוי חובה וביצוע פעולה לפי סעיפים 759 או 599 בידי נושא משרה בחברה בהפרטה או עובד שלה, או פעולה אחרת שנעשתה בידיהם לשם ביצוע נאות של החלטת הפרטה, לא ישמשו עילה למשפט אורחי נגדם ובלבד שפעלו בתום לב ובהתאם לאמור בסעיף קטן (א); ואולם לענין תביעה לפי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968³, יחולו הוראות החוק האמור.

(ג) חברה בהפרטה תהיה זכאית -

(1) לפיצוי מאת המדינה על נזק שייגרם לה במישרין עקב מילוי חובה או ביצוע הוראה לפי סעיפים 759 או 599, ובלבד שנתקיימו הוראות סעיף קטן (א); הוראה זו לא תחול על חברה בבעלות ממשלתית מלאה;

(2) לשיפוי מאת המדינה על תשלום שנתחייבה בו לצד שלישי בשל מילוי חובה או ביצוע פעולה לפי סעיפים 759 או 599, על פי פסק דין סופי או פסק בורר, לרבות הוצאות משפט סבירות, ובלבד שנתקיימו הוראות סעיף קטן (א) וניתנה למדינה אפשרות נאותה להצטרף להליך לצורך התגוננות.

9. בסעיף 68 לחוק העיקרי, בסופו יבוא:

תיקון סעיף 68

"(ג) מי שהפר ביודעין דרישה של הרשות לפי סעיף 55, דינו - מאסר שנה."

10. (א) חברות שלגביהן קיבלה הממשלה או ועדת שרים לפני פרסומו של חוק זה החלטות בדבר דרכי הפרטתן, יחולו עליהן הוראות חוק זה החלות על חברות בהפרטה כאילו נתקבלה לגביהן החלטת הפרטה.

הוראת מעבר

(ב) הרשות תשלח לרשם החברות, תוך שלושה חודשים מיום פרסומו של חוק זה, העתקים מההחלטות האמורות בסעיף קטן (א).

אברהם (בייגה) שוחט
שר האוצר

יצחק רבין
ראש הממשלה

שבח וייס
יושב ראש הכנסת

עזר וייצמן
נשיא המדינה

³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.